

JAARPLAN 2019 - DSG DE SLUIS

- 1) Inleiding
- 2) De kern van ons werk zijn vrijwilligers
- 3) Activiteiten
- 4) Organisatie
- 5) Vrijwilligers
- 6) Werkgroepen
- 7) Financiën
- 8) Overige projecten
- 9) Slot

1. Inleiding

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van opbouw en uitwerking van het werk van de Sluis zoals verwoord in het Projectplan Detentie en het daaropvolgende meerjarenplan 2018-2020. Er is met alle middelen en mankracht, die ons ter beschikking stonden, een stevige basis gelegd onder de stichting. In het voorliggende jaar willen we met inzet van nog meer vrijwilligers, hulp en ondersteuning bieden. Het uitgangspunt voor onze werkzaamheden is de vraag van de deelnemer en samenwerking met ketenpartners.

2. De kern van ons werk zijn vrijwilligers

Bij al onze activiteiten zijn vrijwilligers actief; door de inzet van vrijwilligers onderscheiden wij ons van 'professionele' hulpverleningsorganisaties.

Momenteel zijn er ruim 60 vrijwilligers actief, vertegenwoordigers uit kerk- en samenleving van Amsterdam, Zaanstreek en Haarlem/Kennemerland.

Voor de meeste activiteiten geldt dat de vrijwilligers zelfstandig hun taken kunnen uitvoeren.

Vanwege de setting van de inrichting worden enkele activiteiten onder verantwoordelijk en/of in aanwezigheid van de diaconaal pastor of GV uitgevoerd.

De diaconaal pastor is werkzaam in het JCZ (Justitieel Complex Zaanstad) namens de Sluis. Haar taak is veelzijdig; participant/collega in het team GV, initiator van uiteenlopende (diaconale) activiteiten en contactpersoon voor de vrijwilligers. Haar belangrijkste taak is om 'beschikbaar' (present) te zijn voor de gedetineerden; voor een praatje, een bemoedigend moment of praktische vragen.

De directeur is voornamelijk buiten het JCZ actief. Naast de dagelijkse bedrijfsvoering stuurt zij de nazorgactiviteiten aan.

3. Activiteiten

In het komende jaar gaan we onze activiteiten uitbreiden. Het aantal gedetineerden in het JCZ is verhoogd waardoor er meer gedetineerden een beroep doen op onze bestaande activiteiten.

Daarnaast bereiken ons ook vragen op gebieden waar wij nu nog geen ondersteuning geven; onder andere (na)zorg aan de ex-gedetineerden en hun eventuele partners. Hieronder de plannen van onze activiteiten voor het komende jaar zowel 'binnen'; in het JCZ als daar 'buiten'.

A. Activiteiten in het JCZ

Vader-Kind dagen

We gaan 11 x een Vader-Kind dag (VK- dag) organiseren. Op zo'n dag ontvangen circa 50 vaders hun kinderen om met hen een eigen moment te hebben in een kindvriendelijke en persoonlijke setting. Het doel is om de relatie tussen vader en kind te continueren, herstellen of verbeteren. Vrijwilligers zijn op deze dagen gastheer en –vrouw. We willen dit jaar meer dan 750 kinderen in de gelegenheid stellen om deel te nemen aan een Vader-Kind dag.

De partners of verzorgers komen op een VK-dag met de kinderen mee de inrichting in en gaan naar een aparte ruimte voor een 'high tea' die beschikbaar gesteld wordt door betrokken kerken. Ook hier zijn onze vrijwilligers als gastvrouw actief. Voor de praktische organisatie, om deze vrouwen te ondersteunen, vragen te beantwoorden en een luisterend oor te bieden. Het doel is om deze vrouwen (achterblijvers) ook buiten deze momenten te ondersteunen met een spreekuur, een lotgenotencontact of training.

Cursussen

In het komende jaar willen we 4 verschillende cursussen aanbieden op het gebied van zingeving, herstel en persoonlijke ontwikkeling:

1. In samenwerking met Exodus Nederland de cursus 'Mijn kind en ik'. Deze gespreksgroep geeft de gedetineerde inzicht in zijn eigen (vader-) rol en ontvangt hij tips hoe hij met zijn kind(eren) zou kunnen omgaan. We gaan deze cursus (van 8 bijeenkomsten) 6 keer aanbieden. De groep bestaat uit 6 a 8 gedetineerden.
2. De Alpha in Prison cursus. Speciaal voor gedetineerden die interesse hebben in het christelijk geloof. Op laagdrempelige wijze maken gedetineerden kennis of verdiepen zij zich in het geloof. Een punt van aandacht hierbij is om (op verzoek) de gedetineerden in contact te brengen met een geloofsgemeenschap waar hij terecht kan na detentie. We gaan deze cursus (van 8 bijeenkomsten) 2 keer aanbieden. De groepsgrootte is 20 a 25 gedetineerden.
3. In ontwikkeling zijn twee cursussen; één gericht op het (persoonlijk) herstel en welzijn van de gedetineerde.
4. Daarnaast in ontwikkeling een praktische cursus over welke stappen te ondernemen als men bijna vrij komt. Voor beide trainingen moet materiaal ontwikkeld worden en vrijwilligers getraind worden. Het is de wens dat medio 2019 minimaal 8 vrijwilligers hiervoor getraind zijn en beide cursussen dit jaar aan te bieden. De geschatte groepsgrootte is 6 a 8 gedetineerden.

We verwachten dat circa honderd gedetineerden een (serie) cursussen gaan volgen. Het afgelopen jaar hebben we gezien dat het volgen van cursussen grote impact heeft op de gedetineerden en bijdraagt in persoonlijk herstel en herstel van relaties.

Kledinguitgifte

De Sluis verstrekt twee maal per week kleding aan gedetineerden die dit nodig hebben. We voorzien hierin in een praktische nood, maar gebruiken deze momenten ook om aandacht te geven aan gedetineerden die weinig of geen contacten hebben met buiten. We verwachten dat meer dan 750 gedetineerden een beroep doen op dit project.

Vaders lezen voor

In januari 2019 starten we met het project 'vaders lezen voor'. Voor (kleine) kinderen is voorlezen, een belangrijk moment in de opvoeding en de binding tussen kind en ouder. Om dit moment

mogelijk te maken kunnen gedetineerden voorlezen terwijl dit door vrijwilligers gefilmd/opgenomen wordt. De opname wordt vervolgens naar het betreffende kind gestuurd waarna deze kan luisteren en kijken naar een verhaaltje van pappa. In het kader van veiligheid en privacy zijn er veel beperkingen en uitdagingen rondom dit project. Desondanks willen we dat minimaal 20 vaders een verhaal met persoonlijke groet digitaal afleveren bij hun kind. Naast de technische kennis en vaardigheden die nodig zijn voor dit project heeft ook de begeleiding van de vaders onze aandacht.

Kerkvieringen

Wekelijks worden er op zondag, op verschillende afdelingen, vieringen verzorgd door het christelijk team Geestelijke Verzorging. Tijdens deze diensten gaat regelmatig onze Diaconaal pastor voor. In principe zijn bij alle vieringen 2-4 vrijwilligers aanwezig. Zij verzorgen de aankleding van de dienst, musiceren en drinken met de circa 40 gedetineerden per groep even koffie en voeren korte gesprekjes. Het doel is om zo iets van de kerk van 'buiten' naar 'binnen' te brengen en de verbondenheid tussen beiden vorm te geven. Iedere gedetineerde ontvangt na de viering een bloem die meegenomen mag worden naar de cel. Vanwege de uitbreiding van het aantal vieringen (naar 6 per zondag) gaan we het aantal vrijwilligers voor dit project fors uitbreiden (zie par 5). Om in zoveel mogelijk diensten muzikale ondersteuning te blijven bieden zijn er minimaal 4 nieuwe muzikanten (groepen) nodig. De muziek wordt naast de vaste vrijwilligers ook door gelegenhedskoren/groepen verzorgd.

B. Activiteiten buiten het JCZ

Project 'Hulp bij detentie' (nazorg)

Bij nazorg bieden we geen standaard traject, maar de vraag van de deelnemer staat centraal. We geven dit vorm doordat er een pool van vrijwilligers beschikbaar is om (ex-) gedetineerde te ondersteunen bij hun vragen over financiële regelzaken, onderdak en tal van diensten, waar juist in de beginfase stappen moeten worden gezet. Tijdens dit traject wordt de betreffende gedetineerde begeleid door een vrijwilliger waarbij er ook aandacht wordt gegeven aan de andere levensdomeinen.

Vaak gaat het om acute, kortdurende hulp waarbij we iemand op korte termijn kunnen ondersteunen en kunnen doorverwijzen naar een langdurig project. Dit kan hulpverlening zijn en/of een kerk gemeenschap uit ons netwerk.

We verwachten dit jaar een verdubbeling van het aantal aanvragen. Hiervoor gaan we het aantal vrijwilligers die hiervoor beschikbaar zijn uitbreiden door nieuwe vrijwilligers aan te trekken en hiervoor te trainen. Vanwege de uitbreiding van vragen en vrijwilligers gaan we dit project anders aansturen (zie par. 6).

Hoewel een (nazorg) contact idealiter in de inrichting opgestart wordt, is dit niet altijd realiteit. Het Weekeindetassenproject is een middel om na detentie in contact te komen of blijven met ex-gedetineerden. Als men het JCZ verlaat en geen deugdelijke tas heeft verstrekt de inrichting de bekende blauwe vuilniszak. Vanuit de Sluis bieden we als alternatief een praktische neutrale weekeinde tas. In de tas zit informatie en het telefoonnummer van 'Hulp bij detentie' (nazorg). Daarnaast bevat de tas ook informatie van andere relevante hulpverleningsinstanties. We verwachten in 2019 500 tassen uit te reiken.

Tijdelijke huisvesting

Een groot probleem voor ex-gedetineerden is het vinden van huisvesting na detentie. We kiezen we er expliciet voor om zelf geen huisvesting te bieden, maar zijn een schakel tussen de gedetineerde die binnen afzienbare tijd vrij komt en de mogelijkheden die er zijn. In de voorgaande jaren hebben we een breed netwerk van bestaande tijdelijke huisvesting mogelijkheden opgeleverd. Daarnaast zijn

we in contact met een groot aantal geloofsgemeenschappen die bekend zijn met en bereid zijn om ex- gedetineerden op te vangen. We bieden hierbij advies, bemiddeling en ondersteuning. In het komende jaar willen we in overleg met de burgerlijke gemeente Zaanstreek onderzoeken welke mogelijkheden er nog niet benut worden betreffende de nazorg.

4. Organisatie.

De Sluis mag rekenen op een grote achterban, er zijn onder andere vele kerken die onze activiteiten ondersteunen. De eerder genoemde bloemen bij de wekelijkse vieringen en de eindejaar-attenties (par. 8) zijn daar een voorbeeld van. In 2019 willen we de relatie met deze kerken versterken, onder andere door de jaarlijkse 'bloemen-kerken-dag' en het informeren van deze kerken over onze activiteiten.

Om onze achterban, fondsen en hulpvragers goed te informeren is het nodig dat we onze huidige communicatie middelen aanpassen en toegankelijker maken. Dit zal tot uiting komen in o.a. het vernieuwen van posters en foldermateriaal, het updaten van de website en de frequentie van onze nieuwsbrief verdubbelen.

Onze activiteiten doen wij niet alleen. Deze zijn afgestemd met onder andere Exodus Nederland, het Justitiepastoraat, de directie van het JCZ en de Dienst Justitiële Inrichtingen van het Ministerie van Justitie. Met al deze organisaties zijn – soms op specifieke onderdelen - convenanten afgesloten of maken we gebruik van de deskundigheid en materialen. De Sluis wordt daarbij als een welkome partner gezien in de verbinding naar de gedetineerden.

In 2019 willen we deze contacten onderhouden en waar mogelijk verstevigen.

In samenwerking met deskundige partners en het JCZ willen we in kaart brengen welke activiteiten missen in het (vrijwilligers)aanbod op het gebied van gezinsbenadering en een voorstel presenteren over mogelijke activiteiten en aanpak.

5. Vrijwilligers

Naast het begeleiden en scholen van de huidige vrijwilligers (zie document vrijwilligersbeleid) is de werving van nieuwe vrijwilligers noodzakelijk voor continuering en doorgroei.

Het merendeel van de vrijwilligers is afkomstig uit de kerkelijke gemeenten rondom Amsterdam, Zaandam en Haarlem. Het contact met deze vrijwilligers en daarmee kerken is voor De Sluis van groot belang. Voor het aantrekken van nieuwe vrijwilligers moeten we ook andere vrijwilligers aanspreken. We gaan dit o.a. doen door

- Amsterdamse studenten(studie)verenigingen en – huizen voor De Sluis te interesseren.
- Vacatures op websites van vrijwilligersorganisaties en gratis advertenties plaatsen
- Op de vernieuwde website van DSG De Sluis zal extra aandacht worden gegeven aan de vrijwilligersmogelijkheden en de werving daarvoor (door middel van korte impressies van de vrijwilligers zelf).
- Vanaf het voorjaar 2019 zullen nieuwe, aansprekende folders beschikbaar zijn.
- In de regio Zaandam en Haarlem/Kennemerland worden de huis aan huisbladen 1-2 maal met een nieuwswaardig artikel over De Sluis benaderd. Doel: om via een oproep ons vrijwilligerswerk te promoten.
- De Sluis zal redacties van de kerkbladen in de regio Zaandam, Amsterdam en Haarlem/Kennemerland 1-2 korte verhalen toezenden en of oproepen doen. De naamsbekendheid binnen de kerkgemeenschap wordt zo vergroot. De Sluis zal daarin aangeven dat op verzoek door de gemeente/diaconie etc. een presentatie over ons werk kan worden gegeven en of een Gevangenenzondag (par. 8) georganiseerd kan worden.

6. Werkgroepen

Voor een betere organisatie gaan we werken met werkgroepen. Dit zijn kleine groepen rondom een bepaald project. Met als doel om in samenwerking met diverse disciplines de vastgestelde activiteiten en doelen van de Sluis uit te voeren in verbinding met partner organisaties.

In iedere werkgroep participeert een medewerker van de Sluis, één of meerdere vrijwilligers van de Sluis, mogelijk een bestuurslid en minimaal één samenwerkingspartner (GV, Convenantorganisatie, JCZ of deskundige).

We gaan vooralsnog werken met de volgende werkgroepen:

- Hulp bij detentie (nazorg) > omvat alle activiteiten 'buiten'
- Herstelgericht werken > gericht op te ontwikkelen activiteiten binnen het JCZ
- Gezinsbenadering > gericht op te ontwikkelen activiteiten binnen het JCZ
- Strafrecht & bezinning
- Voorlichting & communicatie (incl. Gevangenezondag)
- Kerken, vieringen & muziek (incl. bloemen- en andere betrokken kerken uit de regio)

Voor de werkgroepen wordt een apart werkdocument geschreven. De doelstelling voor 2019 is om minimaal 4 werkgroepen op te starten. Vanuit de ervaringen van dit jaar kunnen de werkgroepen volgend jaar doorontwikkeld worden.

De werkgroep Hulp bij detentie zal in februari 2019 starten omdat de vele aanvragen te complex zijn voor de huidige uitvoering.

7. Financiën

Om onze werkzaamheden uit te kunnen voeren is het nodig om een groter financieel draagvlak te creëren voor onze stichting en daarmee onze doelgroep. De uitgewerkte cijfers zijn te vinden in de 'begroting 2019' en wordt onderbouwd door de 'meerjarenbegroting 2018-20120'.

Om een groter financieel draagvlak te realiseren, zetten we in 2019 in op verschillende bronnen:

1. Met onze activiteiten als de Gevangenezondag, de bloemengroet en het symposium etc. willen we kerken, parochies en particulieren informeren en betrekken bij onze activiteiten. Een geloofsgemeenschap kan zich aansluiten als 'bloemenkerk', of als geïnteresseerde en ons opnemen op het collecterooster. Daarnaast zijn particuliere donateurs van groot belang voor onze organisatie.
2. De tweede bron zijn de fondsen die ons werk mogelijk willen maken. Veel fondsen erkennen het werk van de Sluis en dragen bij. In de afgelopen jaren is de fondsenwerving steeds door De Sluis zelf ter hand genomen. Een intensief karwei, dat zorgvuldig moet worden verricht. Gelet op de grote hoeveelheid manuren die dit op jaarbasis van directie/bestuur vraagt, wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor de inschakeling van een professionele fondsenwerver. Hoewel we dergelijke kosten liever ten goede willen laten komen aan onze doelgroep zien we de noodzaak van het creëren van structurele inkomsten waar onze doelgroep van kan profiteren.
3. Naast bovengenoemde bronnen ontvangen we gelden via het ministerie van Justitie en Veiligheid en komen we graag in contact met de lokale politiek/gemeente en de gemeenschap. Middels activiteiten als de 'beursvloer' hebben we waardevolle contacten opgebouwd met lokale ondernemers. Ook willen we blijven investeren in politieke contacten om ons werk onder de aandacht te brengen en waar mogelijk gebruik maken van subsidies en gelden die beschikbaar zijn.

8. Overige projecten

Perspectieffonds

Soms zijn er voor de (ex-) gedetineerden of hun familieleden kosten te maken, die door geen enkele instelling of instantie worden vergoed. De Sluis kan dan uit dit fonds met een klein bedrag (eenmalig, maximaal € 200) uitkomst bieden en een handje helpen. Voor meer info zie het protocol perspectieffonds. In 2019 hopen we minimaal 10 personen perspectief te bieden door een financiële bijdrage.

Kerstattentie

Sommige activiteiten worden snel een mooie traditie; eind 2019 hopen we alle gedetineerden in het JCZ alweer voor het derde jaar op rij, een kleine attentie op hun cel te geven. Om hen zo 'binnen' te laten weten, dat er in deze donkere periode door 'buiten' aan hen wordt gedacht. Elk pakketje wordt voorzien door een bemoedigend kaartje geschreven door vrijwilligers of kerkgangers uit de regio. Ook in het komende jaar willen we de verbinding tussen de kerken en gedetineerden vorm geven door dergelijke attenties uit te delen. Naast een bemoedigende kaart is het pakketje gevuld met praktische producten waarvan minimaal 50% van de kosten gesponsord wordt door het lokale bedrijfsleven.

Gevangenezondag

De Gevangenezondag is een initiatief waarbij kerken en parochies één keer per jaar de gevangenen centraal stellen. De Sluis draagt middels een 'toolkit' bij in de organisatie en voorziet in presentatie, materiaal en wenskaarten die beschreven kunnen worden. In het komende jaar wordt dit initiatief in de regio Amsterdam, Zaandam en Kennemerland verder uitgerold. Hierbij zullen vrijwilligers actief worden ingezet. Een dergelijke voorlichting of presentatie is ook mogelijk in een andere setting. In 2019 hopen we in minimaal 8 kerken of parochies een dergelijke dag te organiseren.

Symposium & Netwerkbijeenkomst

Ons jaarlijkse initiatief voor een symposium of netwerkbijeenkomst heeft als doel om bekendheid en bewustwording creëren voor het werk voor en de situatie van ex- gedetineerden. We doen dit samen met voor ons belangrijke samenwerkingspartners. In 2019 willen we met partijen die op dit gebied (uit pastoraal, diaconaal oogpunt en/of met vrijwilligers) actief zijn samen een Netwerkbijeenkomst organiseren om daarmee samenwerking en deskundigheid te bevorderen.

9. Slot

Door onze activiteiten hebben we impact op het leven van (ex-) gedetineerden en hun familieleden. Met als doel perspectief bieden, herstel bevorderen en een leven zonder criminaliteit.

We zien het jaar 2019 met vertrouwen tegemoet omdat we hopen en verwachten dat vrijwilligers, fondsen, particulieren, bedrijven en andere betrokkenen door hun (financiële) bijdrage samen met ons 'Verbinders naar Vrijheid' willen zijn.